

PRATARMĖ

Mokslo ir tikėjimo santykis, arba dialogas, ne visais amžiais buvo sklandus. Būta ir susipriešinimo, tam tikros kaktomušos, netgi didelių nesupratimų ar nusivylimų. Bet tai jau praeitis. Šių dienų pasaulyje, kada taip pabrėžiama individo teisė į viską, – privatų gyvenimą, asmeninį pasirinkimą, darbą, gyvenimo būdą, religiją – tikėjimo išpažinimas tampa lyg savaime suprantama tolerancijos išraiška. Manytume, kad ateities pasaulis gali turėti viltį dėl ateities tik puoselėdamas tikėjimo vertybes, bent jau jų neignoruodamas, megzdamas dialogą su tuo, kas amžina, nepavaldu laiko tėkmei, materialumo trapumui. Kitaip žmogus savotiškai „apiplėštų“ pats save, gal net ir susinaikintų ar tiesiog tyliai išnyktų. Šviesios atminties šventasis popiežius Jonas Paulius II ypač pabrėžė tikėjimo ir mokslo svarbą. 1998 m. enciklikoje „Fides et Ratio“ teigė: „Šiandien tai dar aiškiau matyti, ypač susimąsčius apie tai, kad viena iš krikščionybės atneštų naujovių buvo visuotinės teisės pažinti tiesą pripažinimas. Griaudama rasines, socialines ir lyties sienas, krikščionybė nuo pat pradžių skelbė visų žmonių lygybę prieš Dievą. Iš to plaukianti pirmoji išvada susijusi su tiesos klausimu. Tiesos paieška ne be elitinio pobūdžio, kas buvo būdinga senovės žmonėms: kadangi kelias į tiesą atveria kelią į Dievą, jo niekam nevalia užginti. Yra daugybė kelių, vedančių į tiesą, kadangi krikščionybės tiesa turi išganomąją galią, galima rinktis bet kurį iš jų, jei tik jis veda į galutinį tikslą, tai yra į Jėzaus Kristaus Apreiškimą“ (Fides et Ratio, nr. 38).

Žinoma, skelbiant Evangeliją, apskritai vykdamt krikščionišką ir kultūrinę misiją, be džiugių momentų, kartais neapleidžia pojūtis „lyg plauktum prieš srovę“. Bet tai mūsų krikščionių priesakas – puoselėti krikščioniškosios

kultūros ir visuomenės viziją, gebėti palaikyti dialogą ir priimti kitus, perteikti krikščioniškąsias vertybes. Ši misija akademinėje ir bažnytinėje bendruomenėje prisideda prie universiteto kultūrinio gyvenimo puoselėjimo, krikščioniškosios žinios ir pasaulėžiūros supratimo sklaidos įvairiose mokslinio bei bendražmogiško pažinimo srityse.

Joną Paulių II pacitavau sąmoningai. Buvo džiugu, kad ilgų mano studijų metais Romoje šis popiežius visada buvo lyg „kažkur šalia“. Mes, studentai, bet kada galėdavome panorėję nuvykti į Šv. Petro baziliką ir dalyvauti jo šv. Mišiose, kiekvieną sekmadienį gyvai klausytis jo „Angelus“ iš Vatikano balkono, dalyvauti trečiadienių bendrosiose audiencijose ir pan. Šventasis Tėvas darė įspūdį savo nuoširdžiu, ypač „subalansuotu“ ir gyvu tikėjimo bei mokslo dialogo siekiu. Romos universitetuose nebuvo paskaitų, kuriose vienaip ar kitaip nebūtų cituojamos jo aiškios ir logiškos mintys šia tematika.

Džiaugiuosi, kad 2015 m. lapkričio 4 d. Klaipėdos universiteto taryba patvirtino krikščionišką centrą, kaip Humanitarinių ir edukologijos mokslų fakulteto struktūrinį padalinį, o rektorius prof. habil. dr. Eimutis Juzeliūnas lapkričio 16 d. įsteigė universitete *Jono Pauliaus II krikščioniškųjų studijų centrą*. Tai gana ženklus pareiškimas, kad mokslo ir tikėjimo dialogas sėkmingai tęsiasi – čia pas mus, Lietuvoje, mielame Klaipėdos mieste. Tikiu, kad tai ir šio šventojo palaiminimas iš dangaus.

Taigi nuo šiol šis jau eilę metų leidžiamas KU „Tiltų“ priedo leidinys turės pastovų pavadinimą: „Mokslo ir tikėjimo dialogai“. Tai ne naujas leidinys, o tęsinys to, ką darėme keletą metų. Ir toliau bendradarbiaujant LKMA Klaipėdos skyriaus, kitų Lietuvos universitetų mokslininkams bei minėto centro darbuotojams pateiksime, kaip ir dabar tai darome, visuomenei įvairius šia tema parašytus straipsnius. Tai yra ir bus mažas indėlis į vaisingą Bažnyčios ir universiteto, mokslo ir tikėjimo, krikščionybės ir kultūros dialogą, tiesos pažinimą, gėrio paieškas ir vertybių puoselėjimą.

Mons. prof. dr. Arvydas Ramonas